

พระราชบัญญัติ

ส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๕๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๑

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“เด็ก” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์

“เยาวชน” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ถึงยี่สิบห้าปีบริบูรณ์

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ คณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด คณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็กเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็กเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีหน้าที่ในการพัฒนาเด็กและเยาวชน รวมทั้งแก้ไขปัญหาที่อาจมีผลกระทบในทางลบต่อเด็กและเยาวชน โดยมีหลักการดังต่อไปนี้

(๑) การพัฒนาเด็กและเยาวชน การบังคับใช้และการปฏิบัติตามบทบัญญัติใด ๆ แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนเป็นอันดับแรก

(๒) เด็กและเยาวชนทุกคนมีสิทธิในการได้รับการศึกษา และได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพสูงสุดตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ

(๓) เด็กพิการ เด็กที่มีข้อจำกัดทางการเรียนรู้ และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ มีสิทธิในการได้รับการศึกษาที่รัฐจัดให้เป็นพิเศษที่เหมาะสมกับลักษณะเด็กประเภทนั้น ๆ

(๔) เด็กและเยาวชนมีสิทธิในการรับบริการทางการสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานสูงสุดเท่าที่มีการให้บริการทางด้านนี้

(๕) เด็กและเยาวชนมีสิทธิในการเล่น มีเวลาพักผ่อน และเข้าร่วมกิจกรรมการละเล่นทางนันทนาการที่เหมาะสมตามวัยของเด็กและเยาวชน และการมีส่วนร่วมอย่างเสรีในทางวัฒนธรรมและศิลปะ

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำโดยมีแนวทาง ดังต่อไปนี้

(๑) ให้เด็กและเยาวชนมีความผูกพันต่อครอบครัว ภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปลอดภัย และรู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น รวมทั้งกฎเกณฑ์และกติกาในสังคม

(๒) ให้มีสุขภาพและพลานามัยแข็งแรง รู้จักการป้องกันตนเองจากโรคและสิ่งเสพติด

(๓) ให้มีคุณลักษณะทางอารมณ์ตามสมควรแก่วัย จริยธรรม และคุณธรรม

(๔) ให้มีทักษะและเจตคติที่ดีต่อการทำงาน มีศักดิ์ศรีและความภาคภูมิใจในการทำงานสุจริต

(๕) ให้รู้จักคิดอย่างมีเหตุผลและมุ่งมั่นพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

(๖) ให้รู้จักช่วยเหลือผู้อื่นโดยมีจิตสำนึกในการให้และการอาสาสมัคร รวมทั้งมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ

(๗) ให้มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อส่วนรวมตามสมควรแก่วัย

มาตรา ๗ ให้เด็กและเยาวชนทุกคนมีสิทธิได้รับการจดทะเบียนรับรองการเกิด การพัฒนาการยอมรับ การคุ้มครองและโอกาสในการมีส่วนร่วมตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเท่าเทียม โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนาและวัฒนธรรม การศึกษาอบรม ความคิดเห็นทางการเมือง การเกิดหรือสถานะอื่นของเด็กและเยาวชน บิคามารดา หรือผู้ปกครอง

มาตรา ๘ ให้สำนักงานหรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดร่วมมือ ส่งเสริม และประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในระดับท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ

ในการจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงหลักการและแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนและประชาสังคมในท้องถิ่นด้วย

มาตรา ๕ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเด็กและเยาวชน ให้หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ สภาเด็กและเยาวชนจังหวัด สภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานครและสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย

หมวด ๒

คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ

มาตรา ๑๐ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ
(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นรองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง

(๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นรองประธานกรรมการ คนที่สอง

(๔) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข และประธานสภาองค์การพัฒนาคเด็กและเยาวชน

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ และบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนเป็นที่ประจักษ์ ซึ่งต้องเป็นผู้ปฏิบัติงานในภาคเอกชน จำนวนไม่เกินห้าคน

(๖) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเลือกกันเอง จำนวนหนึ่งคน

(๗) ผู้แทนเด็กและเยาวชนซึ่งได้รับเลือกจากสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยจำนวนสองคน เป็นชายหนึ่งคนและหญิงหนึ่งคน

ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด
มาตรา ๑๑ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบายและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ โดยต้องคำนึงถึงพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมีอยู่ด้วย

(๒) เสนอแนวทางปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับเกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนต่อคณะรัฐมนตรี

(๓) กำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือทางวิชาการ การวิจัยและพัฒนา เงินอุดหนุน สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

(๔) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดสัมมนาการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติอย่างน้อยปีละครั้ง เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ด้านเด็กและเยาวชน ทบทวนกลไกและกระบวนการทำงานและพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และทัศนคติในการพัฒนาเด็กและเยาวชนของประเทศ

(๕) จัดการประเมินผลการดำเนินงาน และเสนอรายงานการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนของประเทศต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาอย่างน้อยปีละครั้ง

(๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์

(๓) เป็นผู้ปฏิบัติงานในภาคเอกชนที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนเป็นที่ประจักษ์

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะรื้อขายผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๗) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือเลิกจ้างจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนเพราะทุจริตต่อหน้าที่

(๘) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับสำนักงาน

มาตรา ๑๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้แต่งตั้งกรรมการใหม่ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการใหม่

มาตรา ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) นายกรัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๑๖ ให้นำความในมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ (๑) และ (๒) และมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่งของกรรมการตามมาตรา ๑๐ (๖) และ (๗) โดยอนุโลม

มาตรา ๑๗ การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการคนหนึ่งไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการคนที่สองเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการทั้งสองคนไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งขึ้นทำหน้าที่แทน

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ให้มีการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง

มาตรา ๑๘ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้นำความในมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการและคณะทำงานโดยอนุโลม

มาตรา ๑๙ ให้สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชน และรับผิดชอบงานธุรการและวิชาการของคณะกรรมการ รวมทั้งให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำนโยบายและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติเสนอต่อคณะกรรมการ
(๒) กำหนดแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายและ
แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ และกำหนดแนวทางปฏิบัติตามนโยบายและแผนดังกล่าว
ตลอดจนการประสานงาน ติดตาม และประเมินผล ทั้งในส่วนของรัฐและเอกชนให้มีการปฏิบัติงาน
ตามนโยบายเด็กและเยาวชนแห่งชาติ

(๓) พัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านเด็กและเยาวชน ตลอดจนส่งเสริมสนับสนุน และ
ร่วมมือกับเอกชนในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรดังกล่าว

(๔) ศึกษาวิจัยหรือสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน

(๕) ดำรวจ ศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ ติดตาม และประเมินผลเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์
ของเด็กและเยาวชนตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็น
ภาคี ตลอดจนกฎหมายภายในประเทศ เพื่อจัดทำระบบฐานข้อมูล และรวบรวมข้อคิดเห็นของเด็ก
และเยาวชน รวมทั้งจัดทำรายงานเพื่อเป็นแนวนโยบายในการพัฒนาเด็กและเยาวชนต่อไป

(๖) สนับสนุนและประสานงานกับหน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อร่วมมือกัน
พัฒนาเด็กและเยาวชน รวมทั้งส่งเสริมการดำเนินกิจการสภาเด็กและเยาวชนในทุกระดับ

(๗) ส่งเสริมสื่อมวลชน และสถานศึกษาในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างจิตสำนึกใน
การให้และการอาสาสมัครให้แก่เด็กและเยาวชน

(๘) เป็นศูนย์กลางในการประสานงาน เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์งานและกิจการเกี่ยวกับ
การพัฒนาเด็กและเยาวชน

(๙) ศึกษา วิเคราะห์ และวางแผนการงบประมาณและค่าใช้จ่าย เพื่อการพัฒนาเด็กและ
เยาวชน โดยร่วมกับหน่วยงานอื่น รวมทั้งพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรเอกชนหรือองค์กร
ชุมชนตามมาตรา ๔๒

(๑๐) ดำเนินการจัดงานสมัชชาเด็กและเยาวชนแห่งชาติร่วมกับสภาเด็กและเยาวชน
แห่งประเทศไทยอย่างน้อยปีละครั้ง เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับเด็กและเยาวชนในด้านต่าง ๆ

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด ตามมติคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรี
มอบหมาย

มาตรา ๒๐ ให้สำนักงานจัดทำรายงานการพัฒนาเด็กและเยาวชนเสนอต่อคณะกรรมการ
เพื่อพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละครั้ง โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) การใช้งบประมาณเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน
(๒) ผลการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย
(๓) สภาพการณ์และแนวโน้มของปัญหาเด็กและเยาวชน
(๔) ผลการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาการพัฒนาเด็กและเยาวชน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงาน

(๕) แนวทางในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาเด็กและเยาวชน

มาตรา ๒๑ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือสำนักงาน อาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำหรือความเห็นทางวิชาการได้ เมื่อเห็นสมควร และอาจขอความร่วมมือจากบุคคลใดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงหรือเพื่อสำรวจกิจการใด ที่อาจมีผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนได้

หมวด ๓

มาตรการส่งเสริมการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน

ส่วนที่ ๑

สภาเด็กและเยาวชน

มาตรา ๒๒ ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดจัดให้มีสภาเด็กและเยาวชนอำเภอขึ้น โดยมีสมาชิกประกอบด้วยเด็กและเยาวชนที่อยู่ในเขตอำเภอนั้น

ให้มีคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ ประกอบด้วยประธานสภาคนหนึ่งและผู้บริหารอีกไม่เกินสิบห้าคน ซึ่งคัดเลือกกันเองจากผู้แทนนักเรียนหรือนักศึกษาจากสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติที่อยู่ในเขตอำเภอ ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป และผู้แทนเด็กและเยาวชน ซึ่งไม่ได้อยู่ในสังกัดสถานศึกษา

ให้คณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนอำเภอปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อกำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนในเขตอำเภอ และดำเนินการอื่นที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ

ให้พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่ดูแลอำเภอนั้น ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้แทนองค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชน

ที่มีกิจกรรมหรือผลงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ

ในวาระเริ่มแรก ให้ดำเนินการจัดให้มีสภาเด็กและเยาวชนอำเภอให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๓ การประชุมและการดำเนินงานของคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนอำเภอกำหนด ทั้งนี้ ต้องจัดให้มีการประชุมสามัญอย่างน้อยปีละครั้ง

มาตรา ๒๔ สภาเด็กและเยาวชนอำเภอมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริม สนับสนุน และเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านวิชาการและกิจกรรมเกี่ยวกับการศึกษา กีฬา และวัฒนธรรมในท้องถิ่นของเด็กและเยาวชน

(๒) จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชนในท้องถิ่นให้มีความรู้ ความสามารถ และจริยธรรม

(๓) เสนอแนะและให้ความเห็นต่อสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนในท้องถิ่น

มาตรา ๒๕ ให้มีสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด ซึ่งสมาชิกประกอบด้วย ผู้แทนจากคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ จำนวนไม่เกินห้าคนจากแต่ละสภาเด็กและเยาวชนอำเภอในจังหวัด

ในวาระเริ่มแรก ให้ดำเนินการจัดให้มีสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๖ ให้มีคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด ประกอบด้วย ประธานสภาคนหนึ่ง และผู้บริหารอีกไม่เกินยี่สิบคน ซึ่งคัดเลือกกันเองจากสมาชิกสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด มีหน้าที่บริหารงานทั่วไปของสภา และดำเนินกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนในเขตจังหวัด รวมทั้งดำเนินการอื่นที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด และผู้แทนองค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชนที่มีกิจกรรมหรือผลงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคน เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด

มาตรา ๒๗ การประชุมและการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดและคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภาเด็กและเยาวชนจังหวัดกำหนด ทั้งนี้ ต้องจัดให้มีการประชุมสามัญอย่างน้อยปีละครั้ง

มาตรา ๒๘ ให้มีสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร ซึ่งสมาชิกประกอบด้วย

(๑) ผู้แทนนักเรียนหรือนักศึกษาจากสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ดังต่อไปนี้

(ก) ผู้แทนนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคัดเลือกจำนวนไม่เกินยี่สิบคน

(ข) ผู้แทนนักเรียนหรือนักศึกษาในระดับอาชีวศึกษา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาคัดเลือกจำนวนไม่เกินยี่สิบคน

(ค) ผู้แทนนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาคัดเลือกจำนวนไม่เกินยี่สิบคน

(๒) ผู้แทนเด็กและเยาวชนซึ่งไม่ได้อยู่ในสังกัดสถานศึกษา ซึ่งสำนักงานคัดเลือกจากเด็กและเยาวชนที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนไม่เกินสี่สิบคน

ในวาระเริ่มแรก ให้ดำเนินการจัดให้มีสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานครให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๙ ให้มีคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยประธานสภาคนหนึ่ง และผู้บริหารอีกไม่เกินยี่สิบคน ซึ่งคัดเลือกกันเองจากสมาชิกสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่บริหารงานทั่วไปของสภา และดำเนินกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร รวมทั้งดำเนินการอื่นที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร

ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้แทนสำนักงาน และผู้แทนองค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชนที่มีกิจกรรมหรือผลงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคนเป็นที่ปรึกษาการบริหารสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๓๐ การประชุมและการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร และ คณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภาเด็กและเยาวชน กรุงเทพมหานครกำหนด ทั้งนี้ ต้องจัดให้มีการประชุมสามัญอย่างน้อยปีละครั้ง

มาตรา ๓๑ สภาเด็กและเยาวชนจังหวัด และสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ประสานงานระหว่างสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ และแลกเปลี่ยนความรู้และ ประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ของเด็กและเยาวชนในเขตจังหวัดหรือเขตกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี

(๒) เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และเผยแพร่ด้านวิชาการ การศึกษา กีฬา และวัฒนธรรม

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สภาเด็กและเยาวชนอำเภอ และสถานศึกษาในเขตจังหวัดหรือ เขตกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี ได้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์เพื่อส่งเสริมและพัฒนา เด็กและเยาวชน

(๔) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการประชุมและการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่

มาตรา ๓๒ ให้มีสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย ซึ่งสมาชิกประกอบด้วย

(๑) ประธานสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดทุกจังหวัด

(๒) ประธานสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร

(๓) ผู้แทนเด็กและเยาวชน ซึ่งมาจากการคัดเลือกกันเองจากกลุ่มเด็กและเยาวชนที่ได้ ลงทะเบียนไว้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยคำนึงถึงความหลากหลายของกลุ่มเด็กและเยาวชน จำนวนสามสิบแปดคน

ในวาระเริ่มแรก ให้ดำเนินการจัดให้มีสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยให้แล้วเสร็จภายใน สองร้อยเจ็ดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๓ ให้สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นศูนย์กลางประสานงานเพื่อดำเนินกิจกรรมการพัฒนาเด็กและเยาวชนในจังหวัดต่าง ๆ

(๒) ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของรัฐและองค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชนในการ พัฒนาเด็กและเยาวชน

(๓) ให้ความเห็นในการกำหนดนโยบาย แผนงาน และงบประมาณของหน่วยงานของรัฐเพื่อ การพัฒนาเด็กและเยาวชน

(๔) เสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่อาจมีผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน

(๕) เสนอคณะกรรมการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและองค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชน

(๖) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการประชุมและการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยต้องจัดให้มีการประชุมสามัญอย่างน้อยปีละครั้ง

มาตรา ๓๔ ให้มีคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย ประธานสภาคนหนึ่ง และผู้บริหารอีกไม่เกินยี่สิบห้าคน ซึ่งคัดเลือกกันเองจากสมาชิกสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย มีหน้าที่บริหารงานทั่วไปของสภา และเสนอแผนงานหรือแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาเด็กและเยาวชนในด้านต่าง ๆ ต่อสำนักงานเพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ รวมทั้งเป็นผู้แทน หรือพิจารณาคัดเลือกผู้แทนเด็กและเยาวชนของประเทศในการดำเนินกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ ตลอดจนดำเนินการอื่นที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย

มาตรา ๓๕ การประชุมและการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยและคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยกำหนด

มาตรา ๓๖ คณะบริหารอย่างน้อยต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่เกินยี่สิบห้าปีบริบูรณ์

(๒) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง เจ้าหน้าที่พรรคการเมือง สมาชิกพรรคการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น

มาตรา ๓๗ คณะบริหารมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปีนับแต่วันที่ได้รับคัดเลือกประธานสภาหรือผู้บริหารซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในกรณีที่คณะบริหารพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการคัดเลือกใหม่ภายในหกสิบวัน ในระหว่างที่ยังมิได้มีการคัดเลือกคณะบริหารขึ้นใหม่ ให้คณะบริหารนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน จนกว่าจะได้มีการคัดเลือกคณะบริหารใหม่

มาตรา ๓๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ประธานสภาและผู้บริหารในคณะบริหาร
พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่ประธานสภาหรือผู้บริหารในคณะบริหารพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ
ให้มีกรคัดเลือกบุคคลอื่นแทนตำแหน่งที่ว่าง เว้นแต่วาระของคณะบริหารจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน และ
ให้ผู้ได้รับคัดเลือกแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของประธานสภาหรือ
ผู้บริหารซึ่งตนแทน

มาตรา ๔๐ ให้สำนักงานดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการจัดตั้งและการดำเนิน
กิจการของสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย และสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร

ในจังหวัดอื่นให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดดำเนินการส่งเสริม
สนับสนุน และประสานงานการจัดตั้งและดำเนินกิจการของสภาเด็กและเยาวชนอำเภอและสภาเด็กและ
เยาวชนจังหวัด

ส่วนที่ ๒

การส่งเสริมบทบาทขององค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชนในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

มาตรา ๔๑ เพื่อเป็นการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมและพัฒนาเด็ก
และเยาวชน ให้องค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชนที่มีกิจกรรมหรือผลงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและ
เยาวชน และมีได้มีวัตถุประสงค์ในทางการเมืองหรือมุ่งค้าหากำไรจากการประกอบกิจกรรมดังกล่าว
มีสิทธิขอจดทะเบียนเป็นองค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชนด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนต่อกระทรวง
การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๒ องค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชนที่ได้จดทะเบียนตามมาตรา ๔๑ อาจได้รับเงินอุดหนุน
ความช่วยเหลือ หรือการสนับสนุนจากรัฐ ในการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดให้มีอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนตาม
พระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน

(๒) การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลหรือข่าวสารเพื่อสร้างจิตสำนึกของสาธารณชนที่ถูกต้องเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน

(๓) การจัดตั้งหรือดำเนินโครงการหรือกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน

(๔) การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน

(๕) การให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนในด้านอื่น ๆ แก่เด็กและเยาวชนที่ถูกละเมิดสิทธิ เช่น การให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมาย การแพทย์ การบำบัดฟื้นฟู การสงเคราะห์เด็กและเยาวชน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้เงินอุดหนุน ความช่วยเหลือ หรือการสนับสนุนจากรัฐตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๔๓ ให้องค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชนที่ได้รับความช่วยเหลือหรือสนับสนุนจากรัฐตามมาตรา ๔๒ มีหน้าที่จัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อสำนักงานตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๔๔ องค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชนใดที่ได้จดทะเบียนแล้วดำเนินกิจการที่อาจก่อความวุ่นวายหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ไม่ดำเนินการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เหมาะสม หรือไม่มีผลงานตามมาตรฐานที่รัฐมนตรีกำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนหรือระงับการให้เงินอุดหนุน ความช่วยเหลือหรือการสนับสนุนที่ให้แก่องค์กรเอกชนหรือองค์กรชุมชนนั้นได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๕ ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทำหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าคณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ ทั้งนี้ ไม่เกินสามร้อยวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๑ ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สมควรกำหนดแนวทางและปรับปรุงวิธีการในการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน โดยกำหนดให้มีการจัดตั้งศูนย์เด็กและเยาวชนอำเภอ และสภาเด็กและเยาวชน เพื่อให้การส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งให้องค์กรเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้